

Jozef Martin Kristín sa narodil 18. januára 1897 v Nemšovej, kde navštevoval hospodársku školu. Pred prvou svetovou vojnou sa vystáhoval do USA. Popri práci v Pullmanových závodoch navštevoval večernú školu. V New Yorku v roku 1917 vstúpil do československého zahraničného vojska a stal sa príslušníkom čs. légii vo Francúzsku. V októbri 1918 sa zúčastnil ťažkých bojov v oblasti Vouziers.

Po vojne sa ako člen čs. vojenskej misie vrátil do Československa. Od novembra 1920 bol opätovne aktivovaný do československej armády. Prešiel mnohými funkciami a zaradeniami, pričom stúpал v hodnostných rebríčkoch. V rokoch 1935 až 1936 pôsobil na spravodajskom oddelení štábu Zemského vojenského veliteľstva v Bratislave, potom v podobnej funkcii na veliteľstve VII. zboru.

Po vzniku Slovenského štátu prevzal velenie 15. divízie v Trenčíne, krátko na to bol zaradený na ministerstvo národnej obrany (ďalej len „MNO“) v Bratislave, potom velil Divíznej oblasti 1 v Trenčíne, koncom roka 1939 sa stal prednostom Pracovnej služby MNO a veliteľom vojenských táborov na Slovensku.

Napriek svojej angažovanosti v radoch armády Slovenského štátu sa zapájal do ilegálneho občianskeho odboja. Pomáhal organizovať úteky českých vlastencov cez Slovensko do Maďarska a Juhoslávie. Odboju poskytoval informácie o činnosti a organizácii MNO. V máji roku 1940 bol zatknutý a odsúdený na doživotný žalár. Väznený bol v Bratislave a Leopoldove, kde sa 2. apríla 1945 dočkal oslobodenia.

Po skončení druhej svetovej vojny pracoval na MNO v Prahe. 20. februára 1947 bol povýšený na brigádneho generála. Po prevrate v roku 1948 bol postavený mimo službu a od 6. júna 1951 sa ocitol vo väzbe. Štátny súd ho odsúdil na štyri a pol roka väzenia so zaradením do pracovného tábora.

Po amnestii bol v roku 1953 prepustený a ako skladník pracoval až do odchodu do dôchodku pri Pozemných stavbách v Trenčíne. V roku 1969 bol rehabilitovaný. Zomrel 24. apríla 1970 v Bratislave. 26. októbra 1990 mu bola vrátená hodnosť brigádny generál in memoriam.

V roku 2008 bola J. M. Kristínovi v priestoroch Multifunkčnej zásobovacej základne Západ v Nemšovej odhalená pamätná doska.

Literatúra:

Vojenské osobnosti československého odboja 1939-1945, Ministerstvo obrany ČR – Avis,
Praha 2005

ČAPLOVIČ, M.: Brigádny generál J.M. Kristín, In: *Obrana*, roč. 17, 2009, č.6